

חַקֵּל, אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, הַאִי הוּא דִּידִי, וְזַבְיַנְתִּיהּ,
כְּדִי לְמַזְכֵּי בְּאוֹרֵייתָא. בְּכַה ר' חֲזִיָּא בַּר אַבָּא,
אָמַר לִיהּ וְלָמָּה אַתָּ בְּכִי. אָמַר לִיהּ, דְּלֹא שִׁבְקַת
לְסִיבּוֹתֶיךָ כְּלוּם.

אָמַר לִיהּ, חֲזִיָּא בְּנִי, קֵלָה הוּא בְּעֵינֶיךָ מַה
דְּעַבְדִּית, דְּשִׁבְקִית דְּבַר שְׁנַבְרָא בְּשִׁשָּׁה
יָמִים, בְּעַבּוּר דְּבַר שְׁנַבְרָא בְּאַרְבָּעִים יוֹם,
שְׁנַאֲמַר (שְׁמוֹת לר כה) וַיְהִי שֵׁם עִם ה' אַרְבָּעִים יוֹם
וְאַרְבָּעִים לַיְלָה וְקִנִּיתִי דְּבָרִים גְּדוּלִים וְטוֹבִים
שְׁאִינָם בְּעוֹלָם, וְהֵם עֲצָה וְתוֹשִׁיָה וְחֻכְמָה
וְגַבּוּרָה, שְׁנַאֲמַר (משלי ח יד) לִי עֲצָה וְתוֹשִׁיָה אֲנִי
בִּינָה לִי גְבוּרָה.

ר' יוֹחָנָן כַּד הוּוּ לְעֵי בְּאוֹרֵייתָא, הוּוּ אֲנַפּוּי
זְהִירִין כְּזוֹהֲרָא דְשִׁמְשָׁא, יוֹמָא חַד פְּגַע
בִּיהּ ר' יוֹסִי, אָמַר לִיהּ חֲמָא אֲנַפְךָ זְהִירִין
כְּזוֹהֲרָא דְשִׁמְשָׁא, אָמַר לִיהּ לָאו הוּא אֶלָּא
שְׁמַעְתָּא דְנִהָרָא לִי. קָרָא עֲלֵיהּ (שופטים ה לא)
וְאוֹהֲבִיו כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בְּגַבּוּרָתוֹ.

ר' יִצְחָק אָמַר, הַתּוֹרָה נִקְרְאת תּוֹשִׁיָה בִּתְחִלָּה.
וְאַחַר כֵּן גְבוּרָה, שְׁנַאֲמַר (משלי ח יד) לִי עֲצָה
וְתוֹשִׁיָה וְגו', תִּדְעַ לָךְ כִּי בִּתְחִלָּה נִקְרְאת
תּוֹשִׁיָה, שְׁמַתְשֶׁת כַּחוּ שֶׁל אָדָם, מִפְּנֵי שִׁישׁ
לוֹ לְהִלָּחֵם עִם יֵצֵר הָרַע, וְלִכְתּוֹת כָּל גּוֹפּוֹ בְּבֵית
הַמְּדֻרָשׁ, עַד שִׁירְגִיל אוֹתוֹ בַּתּוֹרָה. כִּיּוֹן שֶׁהוּא
רְגִיל לְעֶסוֹק בַּתּוֹרָה, אֲזִי יֵשׁ לוֹ שְׁמִחָה וְגַבּוּרָה,
שְׁנַאֲמַר אֲנִי בִּינָה לִי גְבוּרָה, רְצוֹנִי לוֹמַר
כְּשֶׁאָדָם רְגִיל בַּתּוֹרָה וּבַחֲכָמָה, אֲזִי יֵשׁ לוֹ
תְּפָאֲרָת, וְאִיזוֹ הִיא גְבוּרָה, לְהִלָּחֵם מִלְחָמוֹת
ה', שְׁנַאֲמַר (במדבר כא יד) עַל כֵּן יֵאמַר בְּסִפְר
מִלְחָמַת ה', שֶׁם תִּהְיֶה הַמִּלְחָמָה וְהַגְּבוּרָה.

וּבַתּוֹרָה בְּרָא הַקְּדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם,
שְׁנַאֲמַר (משלי ח ל) וְאֶהְיֶה אֶצְלוֹ אֲמוֹן,
אֵל תִּקְרִי אֲמוֹן, אֶלָּא אֲמוֹן. וְזֶהוּ בְּרֵאשִׁית בְּרָא

וּמְכַרְתִּי אוֹתוֹ כְּדִי לִזְכוֹת בַּתּוֹרָה.
כְּכַה רַבִּי חֲזִיָּא בַּר אַבָּא. אָמַר לוֹ:
וְלָמָּה אַתָּה בּוֹכָה? אָמַר לוֹ: שְׁלֹא
הַשְׂאֲרֵת לְזַקְנֶיךָ כְּלוּם.

אָמַר לוֹ: חֲזִיָּא בְּנִי, קֵלָה הוּא
בְּעֵינֶיךָ מַה שְּׁעֲשִׂיתִי, שֶׁהַשְׂאֲרֵתִי
דְּבַר שְׁנַבְרָא בְּשִׁשָּׁה יָמִים בְּעַבּוּר
דְּבַר שְׁנַבְרָא בְּאַרְבָּעִים, שְׁנַאֲמַר
(שְׁמוֹת לד) וַיְהִי שֵׁם עִם ה' אַרְבָּעִים
יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה, וְקִנִּיתִי
דְּבָרִים גְּדוּלִים וְטוֹבִים שְׁאִינָם
בְּעוֹלָם, וְהֵם עֲצָה וְתוֹשִׁיָה
וְחֻכְמָה וְגַבּוּרָה, שְׁנַאֲמַר (משלי ח
יד) לִי עֲצָה וְתוֹשִׁיָה אֲנִי בִּינָה לִי
גְבוּרָה.

כְּשֶׁהָיָה רַבִּי יוֹחָנָן עוֹסֵק בַּתּוֹרָה,
הָיוּ פְּנֵיו מְאִירִים כְּזוֹהַר הַשֶּׁמֶשׁ.
יוֹם אֶחָד פָּגַע בּוֹ רַבִּי יוֹסִי. אָמַר
לוֹ: רְאֵה פְּנֶיךָ זוֹהָרִים כְּזוֹהַר
הַשֶּׁמֶשׁ. אָמַר לוֹ: אִינּוֹ אֶלָּא
שֶׁהַשְּׁעוֹר מְאִיר לִי. קָרָא עֲלָיו
(שופטים ה, לא) וְאוֹהֲבִיו כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ
בְּגַבּוּרָתוֹ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, הַתּוֹרָה נִקְרְאת
תּוֹשִׁיָה בִּתְחִלָּה, וְאַחַר כֵּן גְבוּרָה,
שְׁנַאֲמַר לִי עֲצָה וְתוֹשִׁיָה וְגו'.
תִּדְעַ לָךְ, כִּי בִּתְחִלָּה נִקְרְאת
תּוֹשִׁיָה, שְׁמַתְשֶׁת כַּחוּ שֶׁל אָדָם,
מִפְּנֵי שִׁישׁ לוֹ לְהִלָּחֵם עִם יֵצֵר
הָרַע, וְלִכְתּוֹת כָּל גּוֹפּוֹ בְּבֵית
הַמְּדֻרָשׁ, עַד שִׁירְגִיל אוֹתוֹ
בַּתּוֹרָה. כִּיּוֹן שֶׁהוּא רְגִיל לְעֶסֶק
בַּתּוֹרָה, אֲזִי יֵשׁ לוֹ שְׁמִחָה וְגַבּוּרָה,
שְׁנַאֲמַר אֲנִי בִּינָה לִי גְבוּרָה. רוֹצֵה
לוֹמַר, כְּשֶׁאָדָם רְגִיל בַּתּוֹרָה
וּבַחֲכָמָה, אֲזִי יֵשׁ לוֹ תְּפָאֲרָת. וְאִיזוֹ
הִיא גְבוּרָה? לְהִלָּחֵם מִלְחָמוֹת
ה', שְׁנַאֲמַר (במדבר כא, יד) עַל כֵּן
יֵאמַר בְּסִפְר מִלְחָמַת ה', שֶׁם תִּהְיֶה
הַמִּלְחָמָה וְהַגְּבוּרָה.

וּבַתּוֹרָה בְּרָא הַקְּדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא
אֶת הָעוֹלָם, שְׁנַאֲמַר (משלי ח ל)
וְאֶהְיֶה אֶצְלוֹ אֲמוֹן, אֵל תִּקְרִי
אֲמוֹן, אֶלָּא אֲמוֹן. וְזֶהוּ בְּרֵאשִׁית